

УДК 378:339:332

DOI: 10.30838/J.BPSACEA.2312.220920.60.676

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ШКОЛИ КАФЕДРИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ

ОРЛОВСЬКА Ю. В.¹, *докт. економ. наук, проф.*,
ВАРЛАМОВА О. А.², *ст. викл.*,
ВЕРТЕЛЕЦЬКА О. М.^{3*}, *ст. викл.*

¹ Кафедра міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування, Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», вул. Чернишевського, 24-а, 49600, Дніпро, Україна, тел. +38 (050) 320-71-28, e-mail: juliaorlovska@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0003-0966-931X

² Кафедра міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування, Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», вул. Чернишевського, 24-а, 49600, Дніпро, Україна, тел. +38 (066) 419-98-95, e-mail: varlamova.olga@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-1208-3443

^{3*} Кафедра міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування, Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», вул. Чернишевського, 24-а, 49600, Дніпро, Україна, тел. +38 (096) 559-20-18, e-mail: verteletska.olena@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-7726-9177

Анотація. Наведено історичний нарис про становлення і розвиток кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування ДВНЗ ПДАБА з початку заснування і дотепер. Висвітлено основні напрями наукової діяльності та наукові досягнення кафедри, етапи формування наукової школи «Креативна економіка, зелене будівництво та регіональний розвиток у глобальній економічній системі», особливість розвитку якої подягає в активному пошуку вирішення соціоекономічних та еколого-економічних проблем як наднаціонального рівня (глобальна економіка та економіка ЄС зокрема), так і локального (регіонального й місцевого).

Ключові слова: кафедра; наукова школа; креативна економіка; зелене будівництво; регіональний розвиток; глобальна економіка; академія

ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НАУЧНОЙ ШКОЛЫ КАФЕДРЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ ЭКОНОМИКИ И ПУБЛИЧНОГО УПРАВЛЕНИЯ И АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

ОРЛОВСКАЯ Ю. В.¹, *докт. економ. наук, проф.*,
ВАРЛАМОВА О. А.², *ст. выкл.*,
ВЕРТЕЛЕЦКАЯ Е. Н.^{3*}, *ст. выкл.*

¹ Кафедра международной экономики и публичного управления и администрирования, Государственное высшее учебное заведение «Приднiпровская государственная академия строительства и архитектуры», ул. Чернышевского, 24-а, 49600, Днiпро, Украина, тел. +38 (050) 320-71-28, e-mail: juliaorlovska@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0003-0966-931X

² Кафедра международной экономики и публичного управления и администрирования, Государственное высшее учебное заведение «Приднiпровская государственная академия строительства и архитектуры», ул. Чернышевского, 24-а, 49600, Днiпро, Украина, тел. +38 (066) 419-98-95, e-mail: varlamova.olga@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-1208-3443

^{3*} Кафедра международной экономики и публичного управления и администрирования, Государственное высшее учебное заведение «Приднiпровская государственная академия строительства и архитектуры», ул. Чернышевского, 24-а, 49600, Днiпро, Украина, тел. +38 (096) 559-20-18, e-mail: verteletska.olena@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-7726-9177

Аннотация. Представлен исторический очерк о становлении и развитии кафедры международной экономики и публичного управления и администрирования ГВУЗ ПГАСА с начала основания и по сей день. Освещены основные направления научной деятельности и научные достижения кафедры, этапы формирования научной школы «Креативная экономика, зеленое строительство и региональное развитие в глобальной экономической системе», особенностью развития которой является активный поиск решения социально-экономических и эколого-экономических проблем как наднационального уровня (глобальная экономика и экономика ЕС частности), так и локального (регионального и местного).

Ключевые слова: кафедра; научная школа; креативная экономика; зеленое строительство; региональное развитие; глобальная экономика; академия

FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE SCIENTIFIC SCHOOL OF THE DEPARTMENT OF INTERNATIONAL ECONOMICS AND PUBLIC ADMINISTRATION AND ADMINISTRATION

ORLOVSKA Yu.V.¹, *Dr Sc. (Economics), Prof.*,
VARLAMOVA O.A.², *Assist. Prof.*,
VERTELETSKA O.M.^{3*}, *Assist. Prof.*

¹ Department of International Economics and Public Administration, State Higher Education Institution “Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture”, 24-a, Chernyshevskoho St., 49600, Dnipro, Ukraine, tel. +38 (050) 320-71-28, e-mail: juliaorlovska@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0003-0966-931X

² Department of International Economics and Public Administration, State Higher Education Institution “Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture”, 24-a, Chernyshevskoho St., 49600, Dnipro, Ukraine, tel. +38 (066) 419-98-95, e-mail: varlamova.olga@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-1208-3443

^{3*} Department of International Economics and Public Administration, State Higher Education Institution “Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture”, 24-a, Chernyshevskoho St., 49600, Dnipro, Ukraine, tel. +38 (096) 559-20-18, e-mail: verteletska.olena@pgasa.dp.ua, ORCID ID: 0000-0002-7726-9177

Abstract. A historical outline of the formation and development of the Department of International Economics and Public Administration of PSACEA from the beginning of its foundation to the present day is presented. The main directions of scientific activity and scientific achievements of the department, stages of formation of the scientific school “Creative economy, green construction and regional development in the global economic system” with its peculiarities of active search for solutions to socio-economic and environmental problems both at the supranational level (global economy and the EU economy in particular) and at the local (regional and local) level are highlighted.

Keywords: department; scientific school; creative economy; green construction; regional development; global economy; academy

Кафедра міжнародної економіки (з липня 2020 р. – кафедра міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування) заснована в січні 2003 року, це одна з наймолодших кафедр нашої академії. Початок її роботи збігся з економічним розвитком України як незалежної держави, яка прагнула інтегруватись у світовий економічний простір та модернізувати промисловий і будівельний потенціал, у тому числі на регіональному рівні. Саме ці обставини й зумовили відкриття в будівельному вищій профільної кафедри міжнародної економіки.

Її безперервний керманіч із часів заснування й до сьогодні – д. е. н., професор Юлія Валеріївна Орловська. Вона, і як фахівець-будівельник (закінчила ДІБІ у 1985 році), і як науковець-економіст (з 1993 р. – к. е. н. зі спеціальності «Економіка будівництва» та з 2005 р. – д. е. н. зі спеціальності «Регіональна економіка»), разом із командою однодумців

розпочала активну працю з навчально-методичної та науково-дослідницької роботи.

Д. е. н., проф. Ю. В. Орловська

Юлія Валеріївна Орловська – знаний науковець, заслужений працівник освіти України, досвідчений викладач та керівник кафедри. Вона – автор понад 170 наукових праць, в тому числі 14 монографій, восьми навчальних посібників, з яких три – із грифом МОНУ; головний редактор фахового збірника наукових праць; експерт з

акредитацій та заступник голови галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; має академічні та урядові нагороди; вільно володіє та викладає англійською мовою.

Відправним моментом формування наукової школи та свого роду стрижнем наукових інтересів кафедри став захист у 2004 році докторської дисертації Юлії Валеріївни Орловської на тему: «Методологія стратегічного управління інвестиціями в регіональний розвиток», яка створила базу для подальших досліджень у напрямках інвестиційних стратегій регіонального рівня (в тому числі щодо екологічних інвестицій); сталого розвитку соціоеколого-економічних систем; територіально-галузевих об'єднань сталого (зеленого) будівництва тощо.

У цей період становлення незмінним наставником та помічником завідувача стала к. е. н., доцент Валентина Іванівна Дженкова, яка на момент заснування кафедри була єдиним спеціалістом із профільної спеціальності та докладала багато зусиль у залучення талановитих студентів до наукових досліджень.

Саме в період 2005–2010 років відбувалася кристалізація наукових інтересів кафедри, яка зумовила формування наукової школи «Креативна економіка, зелене будівництво та регіональний розвиток у глобальній економічній системі». Особливість розвитку наукової школи полягає в активному пошуку вирішення соціоекономічних та еколого-економічних проблем як наднаціонального рівня (глобальна економіка та економіка ЄС зокрема), так і локального (регіонального й місцевого).

З одного боку, комплексна тематика досліджень кафедри виходить зі слідування відомому в наукових колах гаслу «Думай глобально, дій локально!». З іншого боку, практично-утилітарний зміст досліджень зводиться до простих вимог: на кафедрі мають працювати кандидати наук як із регіональної економіки (спеціалізація керівника наукової школи проф. Ю. В. Орловської та освітньої програми

«Управління й адміністрування регіональних економічних систем» спеціальності «Публічне управління та адміністрування»), так і з міжнародної економіки (кадрові вимоги акредитації спеціальності «Міжнародні економічні відносини»). Крім того, окремий акцент у дослідженнях має робитися на будівельній специфіці нашої академії. У руслі реалізації цих наукових завдань професор кафедри Ю. В. Орловська як науковий керівник аспірантів підготувала дев'ятьох кандидатів наук, з яких п'ять – зі спеціальності 08.00.02 «Світове господарство та міжнародні економічні відносини», чотири – зі спеціальності 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» та одного доктора філософії зі спеціальності «Економіка» (на момент виходу статті прийнята до захисту в спеціалізованій вченій раді).

Можна сказати, що розвиток наукової школи кафедри міжнародної економіки відбувається в певній науковій дихотомії: вивчення суті, динаміки, характеру економічних процесів і явищ на «мега» (міжнародному) та «мезо» (регіональному й місцевому) рівнях.

У результаті з часом значно розширився спектр основних напрямів наукових інтересів викладачів кафедри – це проблеми розвитку креативної функції глобальних міст; становлення постіндустріальної креативної глобальної економіки та зеленої економіки; специфіка сталого екологоузгодженого розвитку локальних та регіональних економік в умовах глобалізації та європейської інтеграції; економіка зеленого будівництва в ЄС та Україні; розвиток будівельної сфери та кластерів екологічного будівництва в Європейському союзі та Україні; екологічні чинники міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС; ревіталізація та структурна реновація економіки старопромислових регіонів.

У ході наукової роботи за цими напрямками аспіранти та здобувачі кафедри вже захистили 12 кандидатських дисертацій; ще дві дисертації прийняті до розгляду та до захисту в спецрадах:

Дугінець Г. В. Регулювання трансакційних витрат міжнародної економічної інтеграції – к. е. н., 2007 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Квактун О. О. Інвестиційно-екологічна стратегія сталого розвитку регіону, к. е. н., 2010 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Чала В. С. Розвиток мегаполісів у структурі європейської економіки, к. е. н., 2012 р. (науковий керівник – проф. В. І. Чужиков)

Гончарова К. В. Регіональна політика формування кластерів еколого-узгодженого будівництва, к. е. н., 2013 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Реліна І. Є. Регулювання міжнародної міграції кваліфікованих кадрів в умовах глобалізації, к. е. н., 2013 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Саркісян Л. Г. Механізм регулювання сталого еколого-економічного розвитку регіону, к. е. н., 2014 р. (науковий керівник – доц. Г. В. Дугінець)

Бойко Т. Ю. Кластерні ініціативи регіонального менеджменту підприємницької діяльності (на прикладі будівельних кластерів), к. е. н., 2014 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Проскуркіна В. Є. Регіональна кластерна політика розвитку трубної промисловості України, к. е. н., 2014 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Вовк М. С. Екологічна компонента міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС, к. е. н., 2015 р. (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

Морозова Є. П. Аутсорсинг в інноваційній діяльності підприємств будівельної галузі, к. е. н., 2015 р. (науковий керівник – доц. Г. В. Дугінець)

Мащенко С. О. Регіональна економічна політика у сфері енергозбереження в Україні, к. е. н., 2016 р. (науковий керівник – доц. Г. В. Дугінець)

Алієв Р. А. «Розвиток європейського ринку будівельних послуг», к. е. н., 2017 р.

(науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська)

У серпні 2020 р. дисертаційне дослідження PhD-студентки Н. В. Ількової (яка достроково закінчила освітньо-наукову програму відповідного рівня доктора філософії) пройшло успішне попереднє обговорення та прийняте до розгляду в одноразовій спецраді КНТЕУ.

У спецраді Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана заплановано захист дисертаційного дослідження восени 2020 р. С. А. Морозової на тему: «Детермінанти інноваційного розвитку економічних систем країн ЄС» (науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська).

Успішності наукових досліджень сприяє активна співпраця співробітників кафедри з науковцями як вітчизняних, так і закордонних університетів, що відбувається в тому числі в рамках академічної та наукової міжнародної мобільності.

Ця мобільність розпочалася ще на початку 2000-х років у рамках міжнародного американо-польсько-українського консорціуму поліпшення бізнес-освіти CEUME, членом якого в усі періоди його існування була наша академія. Проф. Ю. В. Орловська брала участь у тренінгу «Навички написання наукових статей в міжнародному академічному полі», що дало розуміння концептуально іншого підходу до оформлення результатів наукових досліджень та їх популяризації.

Ці знання стали в нагоді, коли у 2007 році Юлія Валеріївна організувала перше в ПДАБА фахове видання з економіки – збірник наукових праць «Економічний простір».

Наразі збірник включено до Переліку фахових видань України з економіки (фахова категорія «Б»), індексується в міжнародній наукометричній базі Індекс Копернікус (з 2012 р.) та Google Scholar (з 2015 р.).

Міжнародні наукові зв'язки кафедри з часом розширювалися. У 2001 та 2005 роках проф. Орловська Ю. В. виграла два гранти CEUME-USAID на стажування у Вищій школі економіки (м. Варшава, Польща, 2001 р.) та бізнес-школі Ваймер-Мазурського університету (м. Ольштин, Польща, 2005 р.) завдяки тому, що успішно витримала науково-освітній конкурс «Майбутні лідери MBA». Стажування дали не тільки нове навчально-методичне підґрунтя для вдосконалення курсів рівня магістратури, а й сприяли спільним науковим дослідженням із польськими колегами у сфері децентралізації та посилення локальних економік в умовах європейської інтеграції.

Кожне спілкування із закордонними колегами давало поштовх до нових наукових досліджень. Так, у лютому 2007 р. проф. Ю. В. Орловська та старший викладач О. А. Варламова навчалися в Істборнській школі англійської мови (Великобританія) й одночасно мали можливість відвідати університет м. Портсмут, розташований недалеко від м. Істборн. Серед цілої низки наукових шкіл Портсмутського університету доволі відома наукова школа регіоналістики (цей науковий напрям взагалі вельми поширений на наукових теренах Великобританії) і тому доктору економічних наук з регіональної економіки Ю. В. Орловській було що обговорити з місцевими колегами. Результатом обміну досвідом, думками тощо стала спільна наукова публікація проф. Ю. В. Орловської та проф. Д. Біббі (публікація 2007 року).

У цей же період були встановлені тривалі наукові відносини із фахівцями Інженерно-економічного факультету Ризького технічного університету (м. Рига, Латвія), яки втілилися в організацію Міжнародної конференції «Пріоритети

нової економіки знань у XXI сторіччі», яка щорічно, починаючи з 2011 року, відбувається наприкінці грудня в ПДАБА. Професор Ризького технічного університету, Майя Шейнфілде входить до складу редколегії збірника наукових праць «Економічний простір».

Важливу роль у зміцненні наукової школи «Креативна економіка, зелене будівництво та регіональний розвиток у глобальній економічній системі» відіграв заснований при кафедрі Центр регіонального розвитку, однією з цілей якого була концентрація наукових досліджень економічного факультету навколо ключових питань національної та регіональної економіки, мегаполісного розвитку, постіндустріальної економіки та ролі в ньому креативних галузей навколо проблем підприємництва, зокрема, в будівельній галузі, зеленому будівництві, розвитку старопромислових регіонів тощо. Збільшення кількості досліджень в цих та споріднених наукових напрямках зумовило створення в 2009 році спеціалізованої вченої ради, одним із засновників якої стала проф., д. е. н. Ю. В. Орловська.

Із самого початку свого заснування з метою визначення обдарованої до наукових досліджень молоді кафедра міжнародної економіки організовує участь студентів у наукових конференціях, конкурсах дипломних проектів, конкурсах Національної академії наук. Так, результатом активної наукової роботи під керівництвом проф. Ю. В. Орловської студенти О. Костогриз та С. Коваленко у 2005 році отримали першу премію НАН України за роботу «Глобальні проблеми якості економічного зростання в реалізації моделі сталого розвитку суспільства: соціально-екологічний та еколого-економічний аспекти», за результатами якої також була опублікована низка наукових статей.

Талановиті випускники кафедри із часом поповнюють її склад. Так, нині науково-викладацький склад кафедри на три чверті складений із випускників спеціальності міжнародної економіки та

деяких інших спеціальностей економічного факультету.

Як приклад у 2004 році до аспірантури вступила Олеся Олексіївна Квактун, що закінчила Придніпровську державну академію будівництва та архітектури у 2002 р. за спеціальністю «Фінанси», де і познайомилася з викладачем Ю. В. Орловською та захопилася викладацьким підходом та науковими дослідженнями останньої (на той час Юлія Валеріївна була доцентом кафедри фінансів та кредиту ПДАБА). І хоча з 2002 по 2004 рік О. О. Квактун працювала на провідних посадах бізнес-структур Дніпропетровщини, захопленість науково-викладацькою діяльністю її не полишала, що й привело Олеся Олексіївну до аспірантури ПДАБА.

Суміщаючи наукові дослідження з викладанням, вона в 2010 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Інвестиційно-екологічна стратегія сталого розвитку регіону» і з 2011 р. працює доцентом кафедри міжнародної економіки. Актуальні теми наукових досліджень, розроблені під її керівництвом магістрами спеціальності, посіли призові місця в конкурсах дипломних робіт МОНУ у 2015 та 2016 роках.

Олеся Олексіївна опублікувала понад 90 наукових та навчально-педагогічних праць, стала співавтором восьми монографій (в т. ч. однієї зарубіжної) та двох навчальних посібників із грифом МОНУ.

К. е. н., доц. О. О. Квактун

Період 2010–2013 рр. можна назвати часом активного зростання наукової школи кафедри міжнародної економіки. Зародилися та зміцнилися стосунки з вітчизняними науковими школами: Київського національного економічного університету, Київського національного торговельно-економічного університету, Донецького економіко-гуманітарного інституту, Донецького національного університету, Тернопільського національного економічного університету та інших. Спілкування з колегами, участь у конференціях, наукові дискусії, підготовка та захист дисертацій та багато-багато публікацій – саме цим важливий даний період.

Знаково те, що саме в цей період на кафедрі захистила кандидатські дисертації більша частина викладацького складу. Успішним керівником дисертаційних досліджень, окрім проф. Ю. В. Орловської, стала її перша аспірантка, доцент, к. е. н. Ганна Володимирівна Дугінець. У 2019 році вона захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему «Глобальні ісперативи розвитку міжнародних виробничих мереж» (08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини). Нині вона завідувач кафедри світової економіки КНТУ.

Кількісні та якісні показники як щодо підготовки кадрів, в т. ч. вищої (наукової) кваліфікації, так і щодо участі у конференціях різного роду та інтенсивності наукових публікацій в Україні та за кордоном дозволили кафедрі міжнародної економіки у 2013 році стати переможцем рейтингу кафедр ДВНЗ ПДАБА.

Молоде покоління науковців кафедри демонструє неабиякі успіхи як у вдосконаленні навчального процесу (серед іншого – викладаючи професійні дисципліни англійською на французькою мовами), так і в наукових дослідженнях. Майже всі викладачі вільно володіють англійською та (або) французькою мовами, що забезпечує якісне навчання студентів відповідних проектних груп академії, а

також дає можливість плідної співпраці з науковцями закордонних університетів.

Наприклад, доцент кафедри В. С. Чала в студентські часи у 2008 році проходила стажування у Страсбурзькому Національному університеті (Франція). Сьогодні Вероніка Сергіївна вільно володіє англійською та спілкується французькою, а також викладає економічні дисципліни обома мовами.

У 2012 році вона захистила дисертацію на здобуття наукового звання кандидата економічних наук за спеціальністю «Світове господарство та міжнародні економічні відносини» (08.00.02) в Київському національному економічному університеті ім. Вадима Гетьмана під керівництвом д. е. н., проф. В. І. Чужикова. Тема дисертаційного дослідження: «Розвиток мегаполісів у структурі міжнародної економіки».

У 2015 році В. С. Чала отримала індивідуальний грант AUF BECO для проходження наукового стажування французькою мовою в Центрі Європейських досліджень Ж. Моне в Університеті ім. А. І. Куза, м. Ясси, Румунія. За результатами стажування продовжено співпрацю з німецьким видавництвом Lambert Academic Publishing, на замовлення якої видано другу англійську монографію доц. В. С. Чалої.

К. е. н., доц. В. С. Чала

Доцент В. С. Чала опублікувала понад 60 наукових праць, в тому числі

п'ять монографій (з яких дві – за кордоном та дві – англійською мовою) та навчальний посібник. У вересні 2020 р. вона стала докторантом зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини» в КНЕУ імені Вадима Гетьмана, продовжуючи при цьому свій науково-педагогічний шлях на рідній кафедрі.

Науковці кафедри намагаються використовувати в дослідженнях фінансово-підтримувальні механізми українського уряду, і роблять це доволі успішно. Так, у 2012 та 2013 роках у рамках спеціальної програми Кабінету Міністрів (програма 2201250) «Стажування викладачів, аспірантів, молодих учених у провідних закордонних університетах» три викладачі нашої кафедри виграли грант на державне фінансування академічно-наукової співпраці з економічним факультетом Технічного університету TUBAF (м. Фрайберг, Німеччина). Це проф. Ю. В. Орловська та доценти М. С. Вовк і К. В. Гончарова; останні двоє на той час тільки готували кандидатські дисертації та навчалися в аспірантурі.

Набутий досвід та робота над отриманими матеріалами дозволила молодим науковцям К. В. Гончаровій та М. С. Вовк посилити свої наукові розробки та успішно захистити дисертації.

К. е. н., доц. К. В. Гончарова

Катерина Володимирівна Гончарова – магістр з міжнародної економіки та

випускниця кафедри 2009 року. У 2013-му успішно захистила кандидатську дисертацію. Опублікувала понад 30 наукових праць, в тому числі дві монографії та два навчальні посібники.

Вільно володіє англійською мовою, викладає нею та пише наукові праці.

Вагомим науковим результатом стажування в Технічному університеті TUBAF к. е. н., доцента М. С. Вовк стала участь у підготовці самостійної частини колективної монографії, яка була опублікована в м. Саарбрюкен ще під час перебування Марти Сергіївни в Німеччині. Це монографія «Екологічні інвестиції в конкурентній моделі розвитку регіонів», яка зареєстрована в Книжковій палаті Німеччини (автори Ю. В. Орловська, О. О. Квактун, М. С. Вовк).

К. е. н., доц. М. С. Вовк

Марта Сергіївна Вовк у 2010 р. закінчила економічний факультет ПДАБА, спеціальність «Фінанси». З 2011 по 2014 рік була аспірантом кафедри міжнародної економіки. У 2015 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Екологічна компонента міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС». Доцент, к. е. н. М. С. Вовк опублікувала понад 35 наукових та навчально-педагогічних праць, в тому числі дві монографії та навчальний посібник.

У той же час чи не найбільшим успіхом стажування в Німеччині для проф. Ю. В. Орловської стало підписання угоди про довгострокове науково-академічне співробітництво між ДВНЗ ПДАБА та Технічним університетом TUBAF на рівні освітньо-наукових програм магістра економічних спеціальностей (з української сторони) та MBA-програм з міжнародного бізнесу (з німецької сторони). У результаті тільки за період 2013–2015 років було захищено чотири подвійні дипломи випускниками кафедри: освітньо-наукового рівня магістра спеціальності «Міжнародна економіка» в ПДАБА та MBA-дипломами з міжнародного бізнесу в TUBAF. Це магістри К. Васильєва, А. Трубнікова, О. Близнюк, К. Грицайчук.

Перший MBA-диплом TUBAF випускниці кафедри – магістра Ксенії Васильєвої (на фото справа)

У 2016 році молоді науковці кафедри (К. В. Гончарова, М. С. Вовк, В. С. Чала, С. О. Мащенко та Р. А. Алієв) виграли конкурс наукових робіт Міністерства освіти і науки України за такою сучасною темою: «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної політики зеленого житлового будівництва в мегаполісах старопромислових регіонів ЄС та України» (наказ МОНУ від 15.08.2016 р. № 973).

Враховуючи високу зацікавленість університетів України в цьому конкурсі та велику кількість заявок (432 проекти загалом), суттєво надихає той факт, що проект молодих учених кафедри міжнародної економіки увійшов до переліку із 79 проектів, що були обрані для фінансування з державного бюджету (основний критерій відбору: відповідність актуальним науковим пріоритетам Європейської комісії ГОРИЗОНТ-2020).

До команди молодих викладачів кафедри, що стали переможцями конкурсу проектів молодих учених Кабінету Міністрів, окрім названих вище к. е. н., доц. М. С. Вовк, к. е. н., доц. В. С. Чалої та к. е. н., доц. К. В. Гончарової, увійшли також недавні (на той момент) випускники кафедри та наймолодші її члени – к. е. н., доц. С. О. Мащенко та аспірант Р. А. Алієв.

Світлана Олегівна Мащенко отримала диплом магістра зі спеціальності «Міжнародна економіка» у 2012 році і одразу ж вступила до аспірантури ПДАБА. У 2015 році успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Регіональна економічна політика у сфері енергозбереження в Україні» та почала працювати доцентом кафедри. С. О. мащенко опублікувала понад 40 наукових праць, в тому числі три монографії (з яких одна закордонна), навчальний посібник та стаття в SCOPUS.

Руслан Абдулбасирович Алієв навчався в академії за спеціальністю «Міжнародна економіка» з 2008 року. Після закінчення першого курсу проходив лінгвістичне стажування у м. Лондон (Англія).

К. е. н. С. О. Мащенко

К. е. н., доц. Р. А. Алієв

Відмінно закінчивши навчання на економічному факультеті та отримавши диплом економіста-міжнародника у 2012 році він почав працювати економістом із фінансової частини в будівельному ТОВ «Алком», що в подальшому зумовило зацікавленість у науковому дослідженні з проблематики розвитку ринку будівельних послуг в ЄС.

У 2017 році Р. А. Алієв захистив дисертацію на здобуття наукового звання кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство та міжнародні економічні відносини – в Київському національному економічному університеті (КНЕУ) ім. Вадима Гетьмана під керівництвом

д. е. н., проф. Ю. В. Орловської. Тема дисертаційного дослідження: «Розвиток європейського ринку будівельних послуг». З того ж часу працює доцентом кафедри міжнародної економіки. Має 20 опублікованих 20 наукових статей та колективну монографію.

Останні три роки подарували кафедрі нових активних науковців; одні з них поповнили колектив із партнерських ЗВО Дніпропетровщини (доценти Г. В. Нямецук та О. О. Кахович), інші – прямо зі студентських лав (асистент К. В. Дригола).

Ганна Валеріївна Нямецук у 2009 р. захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство та міжнародні економічні відносини на тему «Вплив іноземних інвестицій на формування економічного потенціалу підприємств космічної галузі України». Наразі вона докторант ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана». З вересня 2019 року – доцент кафедри міжнародної економіки ПДАБА. Автор понад 70 наукових і навчально-методичних праць, серед яких: п'ять монографій (одна – у виданні, що входить до бази Research School for Socio-Economic and Natural Sciences of the Environment – SENSE, одна – одноосібна); понад 25 наукових статей у фахових виданнях України, які зареєстровані у міжнародних наукометричних базах (в т. ч. одна стаття – у виданні, що зареєстроване у базах SCOPUS, Web of Science); три наукові статті – в зарубіжних періодичних виданнях; вісім навчально-методичних праць.

Олена Олександрівна Кахович у 2010 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Державне регулювання структурно-інвестиційної політики України» за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. Опублікувала понад 80 наукових праць, з них: 38 наукових статей у фахових виданнях, стаття в SCOPUS, два навчальні посібники та вісім навчально-методичних праць.

Крістіна Володимирівна Дригола отримала диплом магістра зі спеціальності «Міжнародна економіка» у 2018 році. Тоді ж почала викладацьку діяльність та одночасно вступила на PhD-програму ДВНЗ ПДАБА спеціальності 051 – економіка (заочно). У 2017–2018 роках була залучена як фахівець першої категорії для виконання грантового проекту молодих учених МОН України за темою: «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної політики зеленого житлового будівництва в мегаполісах старопромислових регіонів України та ЄС». У 2018 році склала міжнародний іспит з англійської мови CAE і отримала оцінку відмінно (A) та ступінь володіння англійською мовою C2.

У вересні 2018 року К. В. Дригола була учасником міжнародного економічного форуму молодих лідерів (м. Нови Сонч та м. Криниця, Польща). Автор 15 науково-педагогічних праць, в т. ч. двох статей у SCOPUS, колективної монографії; семи наукових статей у фахових виданнях. Вільно володіє та викладає англійською мовою.

У січні 2016 року на кафедрі затверджено чергову тему наукової роботи «Трансформація національних та регіональних соціоекономічних та еколого-економічних систем в умовах економічної глобалізації та Європейської інтеграції України» та заплановано окремі етапи наукової роботи на 2016–2020 р. Науковий керівник – проф. Ю. В. Орловська.

Основні сфери наукових інтересів викладачів кафедри є такі:

– проблеми сталого розвитку локальних та регіональних економік в умовах глобалізації та європейської інтеграції (проф. Ю. В. Орловська, доценти О. О. Квактун, К. В. Гончарова, О. О. Кахович, старший викладач О. М. Вертелецька);

– зелена економіка та економіка зеленого будівництва на глобальному та регіональному рівнях (проф. Ю. В. Орловська, доценти К. В. Гончарова, В. С. Чала, Р. А. Алієв, асистент К. В. Дригола);

– проектне управління в міжнародних інвестиційних рішеннях (проф. Ю. В. Орловська, доц. Р. А. Алієв, старший викладач О. А. Варламова);

– розвиток креативної функції глобальних міст та міжнародна спеціалізація країн на ринках інтелектуальних продуктів (доц. В. С. Чала, асистенти К. В. Дригола, Г. В. Глущенко);

– розвиток будівельної сфери та кластери екологічного будівництва в Європейському союзі та Україні (проф. Ю. В. Орловська, доценти О. О. Квактун, К. В. Гончарова, Р. А. Алієв).

У цілому за період свого існування кафедра налагодила наукові зв'язки з ученими Польщі (м. Краків, Новий Сонч, Варшава, Ольштин), Великобританії (м. Портсмут), Німеччини (м. Фрайберг), Румунії (м. Ясси) щодо досліджень проблем регіонального та локального економічного розвитку, сталого екологозбереженого розвитку, енергозбереження, регіональної економічної політики, міжнародного бізнесу.

Співробітники кафедри видали понад 300 наукових публікацій, серед яких: одноосібні та колективні монографії, в тому числі зарубіжні (видавництва Німеччини, Росії, Латвії, США, Польщі тощо); наукові статті в індексованих виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз; наукові праці у співавторстві із закордонними вченими; статті іноземними мовами (англійською та французькою). Також результати наукових досліджень регулярно доповідаються на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях та публікуються у вигляді статей, монографій та підручників.

Найбільш знакові публікації співробітників кафедри:

1. Орловська Ю. В. (2004). Стратегічне управління інвестиціями в регіональний розвиток: монографія. Київ : Знання України.

2. Орловська Ю. В., Дженкова В. І., Дугінець Г. В., Лантух О. В.,

Варламова О. А. (2005). Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти : навч. посібник. Дніпропетровськ : Наука і освіта.

3. Орловська Ю. В., Кобзар Н. І., Варламова О. А., Зайченко О. О., Дугінець Г. В. (2005). Глобалізаційні впливи на регіональну економічну політику держав : монографія. Дніпропетровськ : Наука і освіта.

4. Орловська Ю. В., Чужиков В. І., Лук'яненко Д. Г., Wozniak M. G. та ін. (2007). Спільний європейський економічний простір: гармонізація мегарегіональних суперечностей : міжнародна колективна монографія.

5. Спільна публікація із закордонними науковцями: J. Orlovska, D. Bibby (2007). Logical-Semantic Modeling as a Method of Forecasting the System Consequences in the Investment Strategies of Regional Development.

6. Орловська Ю. В., Дугінець Г. В., Квактун О. О. (2010). Аутсорсинг у системі міжнародних економічних відносин : монографія. Дніпропетровськ.

7. Орловська Ю. В., Дугінець Г. В., Фісуненко П. А., Варламова О. А. (2010) Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посібник із грифом МОНУ. Дніпропетровськ.

8. Орловська Ю. В., Квактун О. О. (2011). Экологические инвестиции региональной политики устойчивого развития : в коллективной монографии «Украина и ее регионы на пути к инновационному обществу». Донецк : Юго-Восток.

9. Орловська Ю. В., Ступнікер Г. Л., Квактун О. О., Гончарова К. В. (2013). Екологоузгоджене відтворення регіональної соціально-економічної системи: аспект житлового будівництва : монографія. Дніпропетровськ : ПДАБА.

10. Орловська Ю. В., Квактун О. О., Вовк М. С. (2012). Екологічні інвестиції в конкурентній моделі розвитку регіонів : монографія. Німеччина (Саарбрюккен, Lap Lambert Publishing, Німеччина).

11. Орловська Ю. В., Дугінець Г. В., Квактун О. О., Фісуненко П. А. (2012). Регіональна економіка : навч. посібник із грифом МОНУ. Дніпропетровськ : ДВНЗ ПДАБА.
12. Орловська Ю. В., Залунін В. Ф., Євсєєва Г. П., Квактун О. О., Літовченко С. В. (2013). Інвестиційні пріоритети структурної політики в регіонах України : монографія. Дніпропетровськ.
13. Орловська Ю. В., Квактун О. О., Гончарова К. В. (2014) Методологія наукових досліджень : соціально-економічний аспект : навч. посібник із грифом МОНУ. Дніпропетровськ : ДВНЗ ПДАБА.
14. Орловська Ю. В., Вовк М. С. (2014) Еколого-економічна політика зміцнення міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС : монографія. Дніпропетровськ : ДВНЗ ПДАБА.
15. Орловська Ю. В., Гончарова К. В., Вовк М. С., Вертелецька О. М. (2014) Економіко-математичні методи та моделі: навч. посібник. Дніпропетровськ : ДВНЗ ПДАБА.
16. Chala V. S. (2014) Megapolices in European Economy: Specificity of Development : міжнародна монографія англійською мовою.
17. Chala V. S. (2015) The boost of creative economy in meuropoliseis of CEE: case of Ukraine : монографія. Німеччина (Саарбрюккен, Lap Lambert Publishing, Німеччина).
18. Орловська Ю. В., Алієв Р. А. (2016) Особливості розвитку ринку будівельних послуг в Європейському союзі : монографія. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА.
19. Орловська Ю. В., Дугінець Г. В., Квактун О. О., Чала В. С., Мащенко С. О. (2017). Соціальна відповідальність : навч. посібник. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА.
20. Орловська Ю. В., Чала В. С., Квактун О. О. (2017). Світові ринки креативних послуг в умовах сучасної економічної глобалізації: ІТ, телекомунікації, дизайн та інжиніринг: монографія. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА.
21. Orlovs'ka Yu. V., Kvaktun O. O., Chala V. S., Vovk M. S. (2017). Green investments' programs as an element of industry's international competitiveness (on example of construction industry). *Маркетинг і менеджмент інновацій (Web of Science)*.
22. Elena Kakhovych, Veronika Chala, Svetlana Maschenko, Kristina Dryhola (2019). Selection of indicators for the assessment of national bioeconomies in Ukraine. *Procedia Environmental Science, Engineering and Management (Scopus)*.
23. Julia Orlovska, Kristina Dryhola (2019). Strategies of the zero waste concept implementation in Ukraine. *Procedia Environmental Science, Engineering and Management (Scopus)*.
24. Yu. Orlovska, A. Cherchata, O. Kovalenko (2020). Development of intellectual economy : some approaches for policy elaborating. *Baltic Journal of Economic Studies (Web of Science)*.
- Наразі характерні риси, які визначають діяльність кафедри міжнародної економіки, це: динамічність, інноваційність, креативність. Накопичений досвід, високий професіоналізм викладачів і співробітників, динаміка розвитку, реальна внутрішня і міжнародна конкурентоспроможність випускників дозволили кафедрі стати провідним центром підготовки кадрів у сфері міжнародних економічних відносин та державного управління сталим розвитком регіональних економічних систем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДВНЗ ПДАБА. Кафедра міжнародної економіки та публічного адміністрування : сайт. URL: <https://pgasa.dp.ua/department/mizhnarodeko/>
2. Орловська Ю. В., Квактун О. О., Мащенко С. О. Креативна економіка, зелене будівництво та регіональний розвиток у глобальній економічній системі – наукова школа ПДАБА. *Вісник ПДАБА*. 2016. № 4. С. 114–124.
3. Подорож крізь століття (1930–2015) : збірник нарисів історії кафедр академії. Головний редактор В. І. Большаков, літературний редактор та відповідальна за випуск Т. А. Шпаковська. Дніпропетровськ : ДВНЗ ПДАБА, 2015. 412 с.

4. Від знань до професіоналізму : Дніпропетровський інженерно-будівельний інститут – Придніпровська державна академія будівництва та архітектури – 80 років. За загальною редакцією В. І. Большакова. 2010. 176 с.

REFERENCES

1. DVNZ PDABA. Kafedra mizhnarodnoї ekonomiki I publichnogo administrirovaniya : sajt [SHEI PSACEA. Department of international economics and public administration : site]. URL: <https://pgasa.dp.ua/departament/mizhnarodeko/>
2. Orlovs'ka Yu.V., Kvaktun O.O. and Mashchenko S.O. *Kreatyvna ekonomika, zelene budivnytstvo ta rehional'nyy rozvytok u hlobal'niy ekonomichniy systemi – naukova shkola PDABA* [Creative economy, green building and regional development in the global economic system – scientific school PDABA]. *Visnyk PDABA* [Bulletin of PSACEA]. 2016, pp. 114–124 (in Ukrainian).
3. *Podorozh kriz' stolittya (1930-2015) : zbirnyk narysiv istoriyi kafedr akademiyi* [Journey through the century (1930–2015) : a collection of essays on the history of the departments of the Academy]. Editor-in-Chief V.I. Bolshakov, literary editor and responsible for the issue of T.A. Shpakovskaya. Dnipropetrovsk : DVNZ PDABA Publ., 2015, 412 p. (in Ukrainian).
4. *Vid znan' do profesionalizmu : Dnipropetrovs'kyi inzhenerno-budivel'nyy instytut – Prydniprov'ska derzhavna akademiya budivnytstva ta arkhitektury -80 rokiv* [From knowledge to professionalism : Dnepropetrovsk Civil Engineering Institute – Dnieper State Academy of Civil Engineering and Architecture – 80 years]. Under the general editorship of V.I. Bolshakov. 2010, 176 p. (in Ukrainian).

Надійшла до редакції: 10.09.2020.